

Онуфрієнко О. В., кандидат юридичних наук, доцент, докторант кафедри державного управління та місцевого самоврядування Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України

**КАТЕГОРІЯ «НЕОВЕБЕРІВСЬКА ДЕРЖАВА»:
ГЕНЕЗА Й СПЕЦИФІКА ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ФІКСАЦІЇ
НА РІВНІ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ТА НАУКИ
ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ**

Щодо концептуальних тенденцій у країнах континентальної Європи констатуємо таке: останнє десятиріччя пройшло під знаком втрати актуальності Нового Публічного Управління (НПУ, англ. NPM), за винятком окремих інструментів і Скандинавського кластеру країн, та ствердження абстрактних моделей на кшталт «належного управління» (англ. *good governance*), що набувають конкретного значення лише під час національної імплементації. Розуміння складної діалектики традицій та інновацій у розвитку публічного управління та публічної служби в провідних континентально-європейських країнах, поєднане з усвідомленням живучості ідеалів раціональної веберівської бюрократії, адаптованої до складних реалій інформаційного постмодерністського суспільства та сучасного рівня демократії, привело до створення концептуальної моделі неовеберівської держави (англ. *Neo-Weberian state, NWS*) [2].

Зближення з громадянським суспільством може бути інтерпретоване як загальна тенденція реформування публічного управління (англ. PMR), яка поєднує NPM, NWS and «good governance». Так, остання передбачає власну реалізацію за допомогою одночасних реформ взаємодіючих «the state, the private sector and civil society» [1]. Така формула має особливе значення для України, де громадянське суспільство як таке «виростає» переважно з бізнесових структур чи принаймні підтримує з ними тісні зв'язки, одночасно перебуваючи в опозиції до держави.

У контексті NPM зближення з громадянським суспільством виявляє себе переважним чином у формі приватизації та «супер-агенцізації» у вигляді так званих «кванго». У межах моделі NWS подальше зближення держави і громадянського суспільства досягається за допомогою «Shift towards meeting citizens' needs and wishes», незважаючи на те, що «The primary route to achieving this is not the employment of market mechanisms (although they may occasionally come in handy) but the creation of a professional culture of quality and service» [2, с. 15] та «Supplementation (not replacement) of the role of representative democracy by a range of devices for consultation with and the direct representation of citizens' views» [2, с. 15].

Очевидні спільні елементи між NPM та NWS обумовили те, що в науковій літературі NWS іноді інтерпретується як «just the traditional Weberian bureaucracy plus some NPM efficiency tools» [2, с. 14]. Ch. Politt, один з авторів концепції NWS, з цього приводу зазначає, що така точка зору не є обґрунтованою [2, с. 14]. NPM та NWS виходять на проблематику конвергенції з громадянським суспільством різними шляхами та на основі узагальнення неоднакових адміністративних та державних традицій. Мінімізація ролі держави на користь приватного сектору та громадянського суспільства, що прямо передбачається NPM та послідовно реалізується в більшості англосаксонських країн, протиставляється у цьому сенсі континентально-європейській державі – «guarantor and partner of both a strong economy and a civilized, socially cohesive society» [2, с. 14].

Незалежний вихід NPM та NWS на проблематику взаємодії та зближення держави та громадянського суспільства як тренду публічного управління у контексті фундаментально різного розуміння ролі держави в цих процесах свідчить передусім про успішне узгодження загальних постмодерністських концептів з національними адміністративними традиціями як в англосаксонських, так і в романо-германських країнах.

Концептуальне осмислення емпіричних даних такого роду та визначення спільного й особливого у траєкторіях розвитку публічної служби та підходів до публічного адміністрування в цілому у континентально-європейських країнах привело до появи моделі NWS. Власне структура терміна «Neo-Weberian state» означає, що відповідне поняття

утворюється за допомогою поєднання традиційних елементів (раціональна бюрократія, що бере початок від ідей М. Вебера) та інноваційних («нео») елементів.

Отже, термінологічна фіксація аналізованого міжгалузєвого поняття, що набуває актуальності в дослідженнях з публічного управління та теорії держави і права, являє собою особливий тип терміна-споніма, маркованість якого власним ім'ям автора концепції раціональної бюрократії підвищує упізнаваність номінованого поняття і значно полегшує точність перекладу іншими мовами, хоча й модифікується терміноелементом «нео».

Список використаних джерел

1. Agere, Sam. Promoting good governance. Commonwealth Secretariat. – 2000. – P. 10.

2. The NISPAcee Journal of Public Administration and Policy Special Issue: A Distinctive European Model? The Neo-Weberian State. – Bratislava : NISPAcee Press. – Volume I. – Winter 2008/2009. – No. 2. – 108 pp.

Онуфрієнко Г. С., доктор філософії у філологічних науках, доцент, доцент кафедри українознавства та загальної мовної підготовки гуманітарного факультету Запорізького національного технічного університету

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНЦЕПЦІЯ ЕФЕКТИВНОГО ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Для забезпечення якісного рівня опанованості студентами юридичних спеціальностей мови їх фаху потрібні з грифом МОН України підручники, навчальні посібники, термінологічні словники. Проте чи не найбільш ефективними в навчальному процесі є лексичні посібники словникового типу. Вони, маючи ознаки і словника, і навчального посібника, вирізняються більшою навчальною і творчо-комунікативною скерованістю,